

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2719201186
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2719201186.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľuboslava Vanková v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. A., nar. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: J. Z., nar. X.X.XXXX, trvale bytom A., Z. E. XXXX/XX, zastúpená splnomocnenkyňou: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Bratislava, Ďumbierska 3F a M. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom I., M. E. XX, zastúpený advokátkou: Mgr. Gabriela Nováková, Veľký Krtíš, Nám. A. H. Škultétyho 5, za účasti Okresnej prokuratúry Skalica, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Skalica č. k. 7P/82/2019-262 zo dňa 18. decembra 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a II. m e n í tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. nariadil toto neodkladné opatrenie: Otec je oprávnený stykať sa s maloletým M. A., nar. XX.X.XXXX nasledovne:
  - každú stredu vždy v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod.,
  - každú sobotu vždy v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod.,
  - každý párný týždeň v roku v utorok a v nedeľu vždy v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod.,s tým, že styk bude realizovaný v mieste bydliska, resp. prechodného bydliska maloletého dieťaťa za prítomnosti matky, a to na čas do právoplatnosti rozhodnutia v právnej veci Okresného súdu Skalica vedenej pod sp. zn. 7P/82/2019. Výrokom II. uložil matke maloletého povinnosť maloletého na stretnutie riadne pripraviť, výrokom III. súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšnej časti zamietol.
2. Napadnuté uznesenie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 360 Civilného mimosporového poriadku, § 34 ods. 1 a § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine.
3. Vecne argumentoval tým, že v danom konaní súd posúdil návrh navrhovateľa a je toho názoru, že je splnený predpoklad potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, spočívajúci v potrebe budovania vzťahu maloletého dieťaťa s obidvomi rodičmi. Súd sa oboznámil s dôkazmi obsiahnutými v spise, najmä so znaleckým posudkom znalca Mgr. Martina Balka, záverečnou správou z mediáčného procesu mediátorky JUDr. Mgr. Tatiany Štulrajterovej, písomnými vyjadreniami účastníkov konania, vyšetrovacím spisom Okresného riaditeľstva PZ v Skalici, fotodokumentáciou a videozáznamami zachytávajúcimi priebeh styku otca s maloletým dieťaťom a dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, keď bola osvedčená naliehavá potreba úpravy pomerov maloletého dieťaťa. V predmetnej veci súd skúmal najlepší záujem dieťaťa a uzavrel, že je potrebné rozšíriť jeho styk s otcom. Z obsahu vyjadrení rodičov je zrejmé, že sú medzi nimi problémy a nezhody súvisiace

s reálne vykonávaným stykom otca s maloletým dieťaťom. Komunikácia medzi rodičmi je narušená a komplikovaná, čo nepriaznivo ovplyvňuje aj maloletého. V záujme zachovania stabilných väzieb obidvoch rodičov k maloletému dieťaťu je nutná okamžitá úprava formou neodkladného opatrenia. Maloleté dieťa má právo na zachovanie vzťahu k rodičom a súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s rodičmi. Podľa názoru súdu bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že od poslednej úpravy styku otca s maloletým dieťaťom došlo k podstatnej zmene vyplývajúcej zo záverov znaleckého posúdenia osobnostných charakteristík rodičov a ich rodičovských kompetencií a kvality vzájomných citových a emočných väzieb medzi maloletým dieťaťom a rodičmi.

Zo záverov znaleckého posudku vypracovaného znalcom Mgr. Martinom Balkom vyplýva, že v najlepšom záujme maloletého M. je rozšírený styk s otcom, a to aj bez prítomnosti matky s možnosťou prespávania. Vzhľadom na tieto vyjadrenia znalca súd dospel k záveru, že za aktuálneho stavu je žiaduce styk otca s maloletým dieťaťom rozšíriť. Súd pri rozhodovaní prihliadol na to, ako rodičia v súčasnosti fakticky realizujú styk otca s maloletým dieťaťom. Situáciu okrem iného komplikuje aj fakt, že matka sa spolu maloletým dieťaťom počas týždňa zdržiava v K.. Neodkladným opatrením sa upravuje styk len v nevyhnutnom rozsahu a riešia sa len akútne zásahy do práv a oprávnených záujmov účastníkov. Vzhľadom na uvedené súd ponechal styk v zmysle uznesenia Krajského súdu v Trnave zo dňa 10.8.2020 v rozsahu každú stredu a každú sobotu vždy v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky a súčasne tento styk rozšíril o každý utorok a nedeľu v párnom týždni v roku v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. Súd je toho názoru, že maloletý je aktuálne vo veku, v ktorom je potrebné, aby sa neprerušil jeho kontakt s otcom a preto určil širší styk otca s maloletým dieťaťom, ktorý môže zabezpečiť pozitívny rozvoj vzájomného vzťahu otca a maloletého dieťaťa. Súd pritom zobral do úvahy aj tú skutočnosť, že otec je podozrivý zo spáchania trestného činu sexuálneho zneužívania voči maloletému dieťaťu, z ktorého dôvodu aj naďalej ponechal stretávanie za prítomnosti matky, nakoľko jej prítomnosť sa za danej situácie javí ako žiaduca a je tak objektívne odôvodnené obmedzenie práva otca vo vykonávaní jeho rodičovských práv. V tejto súvislosti súd pripomína, že v rámci rozhodovania o neodkladnom opatrení nezisťuje stav veci v plnom rozsahu a ani predbežne neposudzuje otázku viny, resp. neviny otca, ale vzhľadom na skutočnosť, že je tu aspoň minimálne podozrenie o nevhodnom správaní otca, javí sa pre maloletého ako najvhodnejšia taká úprava, ktorá zabezpečí väzbu s otcom v nevyhnutnom rozsahu a zároveň ho nevystaví hrozbe prípadného nevhodného správania sa otca, keďže nateraz bude styk prebiehať za prítomnosti matky. Súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom v mieste bydliska (t.j. v A.) ako aj v mieste prechodného bydliska, a to z vyššie uvedených dôvodov, keďže maloletý sa počas pracovného týždňa zdržiava v K.. Takto upravený styk súd vidí nateraz ako jediný spôsob, ako je možné zabezpečiť zdravý vývoj maloletého dieťaťa a umožniť otcovi vykonávať si rodičovské práva spolu s povinnosťami v rozsahu s miernym odklonom oproti predchádzajúcej úprave. Rešpektujúc citové väzby a vývinové potreby maloletého dieťaťa, jeho režim a berúc pritom do úvahy všetky vyššie uvádzané skutočnosti súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zmenil úpravu styku otca s maloletým dieťaťom tak, ako je uvedené vo výroku I. uznesenia a vo zvyšnej časti súd návrh otca zamietol, a to s poukazom na vyššie uvedené dôvody (viď najmä odsek 20). V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti, že ide len o dočasnú úpravu formou neodkladného opatrenia. Súd na záver dodáva, že obidvaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti a zodpovedajú za všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Je ich povinnosťou prejavíť potrebnú dávku tolerancie a ústretovosti, aby maloleté dieťa pociťovalo v čo najmenšej miere tú skutočnosť, že nevyrastá v spoločnej domácnosti s oboma rodičmi.

4. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka prostredníctvom splnomocnenkyne. Má za to, že sú naplnené odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) Civilného sporového poriadku a podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci a nesprávnych skutkových zisteniach. Matka považuje návrh otca za nedôvodný. Súd prvej inštancie neodôvodnil vydané uznesenie takou zmenou pomerov, ktorá môže byť podkladom pre zmenu uznesenia Krajského súdu v Trnave zo dňa 10.08.2020, sp. zn. 23CoP/25/2020-111. Tvrdenie otca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia považuje za zavádzajúce a skresľujúce. K otázke zmeny pomerov ako podmienke zmeny rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa sa opakovane vyjadrovali aj súdy, z ktorých rozhodnutí poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 21.09.2015 sp. zn. 25CoP/40/2015, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.11.2018. sp. zn. 7Cdo 232/2018, ktorým súd prejednával uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 24.05.2018, sp. zn. 7CoP/22/2018, tento ustálil právny

názor, že predloženie znaleckého posudku v súdnom konaní nepredstavuje takú zmenu pomerov. resp. skutkových okolností, o ktoré by sa súd mohol opierať pri zmene jeho predchádzajúceho rozhodnutia. Súd sa pri zisťovaní skutkového stavu zaoberal takmer výlučne znaleckým posudkom vypracovaným v danej veci znalcom Mgr. Balkom, čo však vzhľadom na zákonné predpoklady zmeny pomerov, ako aj s ohľadom na vyššie uvedené ustálenú súdnu prax považuje za neprípustné. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odklonil od zásady uvedenej v čl. 10 CMP podľa ktorého žiadny z dôkazov nemá predpísanú zákonnú silu. Na zmenu rozhodnutia o neodkladnom opatrení nepostačuje predloženie znaleckého posudku do konania, ktorý matka vo svojich vyjadreniach napáda. Napadnuté uznesenie je nesprávne, neodrážajúce akúkoľvek reálnu zmenu pomerov v predmetnom prípade, s čím súvisí aj procesne nesprávny postup súdu a arbitrárnosť jeho rozhodnutia.

Má za to, že v rámci rozhodovania došlo k neprimeranému uprednostňovaniu otcových rodičovských práv a povinností pred najlepším záujmom maloletého. Súd prvej inštancie sa venuje problematike nevhodného správania sa otca k maloletému len okrajovo. Matka upozorňuje, že otec neznesie pri styku prítomnosť matky, v čoho dôsledku ho táto musí nechávať so synom osamote, resp. sa od nich musí vzdávať, aby medzi rodičmi nevznikli prípadné konflikty ovplyvňujúce psychickú pohodu maloletého. V schopnostiach matky tiež nie je pri každom jednom incidente počas styku otca s maloletým do tohto okamžite zasiahnuť, pričom takýto zásah spravidla produkuje konflikt kedy otec odmieta rešpektovať intimitu dieťaťa.

Matka poukazuje na priložené audiovizuálne záznamy zo styku otca s maloletým, ktoré boli z jej strany predložené v danom konaní, pričom je na nich badateľný neštandardný spôsob jeho priebehu. Zo záznamov je zrejmé, že otec doslova obľubuje synovu nahotu. pričom je na týchto tiež zachytené jeho správanie, kedy nahého maloletého syna nepretržite hľadá a bozkáva po celom tele, ako sa mu bez akejkoľvek rozumnej zámenky dotýka genitálií, ako sa k nemu neštandardným spôsobom tisne, alebo ako mu bezdôvodne vkladá ruku do nohavíc a pod nohavícami ho hľadá. V súvislosti so znaleckým posudkom č. 30/2020, vypracovaným znalcom RNDr. Dušatom Kešickým, PhD. predloženým zo strany otca, matka predkladala svoje námietky, ktorých sa v plnej miere pridriava.

Matka si v plnej miere uvedomuje postavenie otca v živote maloletého, toto rešpektuje, pričom ale odmieta jeho správanie k synovi zo sexuálneho hľadiska. Ohľadne spôsobu styku otca s maloletým a údajnou skutočnosťou, že tento sa má cítiť v prítomnosti matky zle, a teda je nútený absolvovať styk s dieťaťom v aute, považuje dané vyjadrenie otca za absolútne účelové. Matka otcovi poskytuje dostatočný priestor na realizáciu jeho styku. Matka poukazuje aj na neprimeranosť úpravy styku s maloletým z hľadiska intervalu, v ktorom tento má prebiehať. Napadnutým uznesením bol otcovi určený styk 3 víkendové dni v priebehu dvoch týždňov. Matke je odobratý priestor na trávenie voľného času s maloletým cez víkendy, ako aj naplánovanie si akéhokoľvek víkendového programu. Rovnako upozorňuje, že medzi aspekty najlepšieho záujmu maloletého patrí tiež stabilizácia prostredia dieťaťa, ktorá napadnutým uznesením nebola zachovaná.

Matka žiada, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry kalendárny týždeň v utorok a v stredu v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod., každý nepáry kalendárny týždeň v stredu a v sobotu v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod., v mieste bydliska matky, resp. prechodného bydliska maloletého za prítomnosti matky, a to na čas do právoplatnosti rozhodnutia vo veci alternatívne, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla.

5. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletého. Uviedol, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal po doručení znaleckého posudku a vykonanom dokazovaní, z ktorých vyplynulo, že konanie matky je účelové, nakoľko jej tvrdenia boli vyvrátené a znalec na pojednávaní potvrdil, že konanie matky sa javí ako kombinácia strachu a tendenčnosti. Znalec sa na pojednávaní vyjadril aj k tomu, že u otca nebola zistená deviácia, maloletý nebol zneužívaný, matka musí rešpektovať výchovný štýl otca a ďalej uviedol, že otec potrebuje dostať priestor na spoločné trávenie času s maloletým bez stresu (teda bez osoby matky) a zároveň na záver dodal, že si stojí za záverom rozšíreného styku. Pokiaľ matka uvádza, že v zápisnici je uvedené, že „znalec odporúča stretávanie otca s maloletým za prítomnosti matky“, tak v uvedenom došlo k chybe v písaní, nakoľko práve znalec potvrdil, že stretávanie sa s maloletým za prítomnosti matky vytvára stres, ktorý zle vplýva na maloletého. Tendenčné konanie matky vyplýva aj z podaných videonahrávok, ktoré boli vytvorené bez súhlasu otca, napriek tomu, že matka tvrdí opak. Otec nesúhlasil so zmenou bydliska maloletého, keďže to podstatným spôsobom zasahuje do možnosti styku so synom, a uvedené nie je ani v súlade so záujmami maloletého. Tento plán neoznámila ani v rámci znaleckého konania. Pokiaľ matka tvrdí, že predloženie znaleckého posudku

nepredstavuje takú zmenu pomerov, aby o ňu súd opieral svoje rozhodnutie tak k tomu uvádzam, že nie predloženie znaleckého posudku malo za následok zmenu rozhodnutia, ale obsah znaleckého posudku v spojení s vykonaným dokazovaním výsluchom znalca na pojednávaní. Súčasný stav vyvolala matka svojim konaním, pričom ak niekto koná proti záujmom maloletého, tak je to práve matka, nakoľko vplyvom jej konania otec nemôže tráviť so synom kvalitný čas, ale sedia v aute a hrajú sa (samozrejme za prítomnosti mojej mamy, ako keby otec bol najhorší trestanec). Všetky kroky matky smerovali k tomu, aby otec nemohol realizovať styk so synom. Prítom je evidentné, že matka má záujem vo svojom konaní pokračovať. Cieľom matky je eliminácia otca zo života syna a každý svoj krok podriadi tomuto cieľu. Styk, nie je pre otca vyhovujúci, nakoľko nemôže tráviť čas so synom v pokojnom domácom prostredí, avšak za súčasných okolností aspoň čiastočne zachováva možnosť styku so synom. Z uvedeného dôvodu navrhuje vecne správne rozhodnutie potvrdiť.

6. K doručenému odvolaniu sa kolízny opatrovník a okresná prokuratúra nevyjadrili.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a), f) h) v spojení s § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu matky je možné priznať úspech a uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch zmeniť (§ 388 Civilného sporového poriadku).

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty matky predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce doposiaľ právoplatne súdom upravený rozsah styku otca s maloletým neodkladným opatrením rozšíriť tak, ako rozhodol súd prvej inštancie a či takéto rozšírenie styku zodpovedá najlepším záujmom maloletého.

9. V zmysle § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

11. V zmysle § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. V zmysle Čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2). Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom (ods. 3).

14. V zmysle Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

15. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. V zmysle Čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

17. V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24, § 25, § 26 sa použijú primerane.

18. V zmysle § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. V zmysle § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

20. Z citovaných zákonných ustanovení plynie, že aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodiča a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, časová odlúčenosť, citová naviazanosť.

21. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

22. Pri analýze upravovaných právnych vzťahov je treba vychádzať z len demonštratívneho výpočtu neodkladných opatrení uvedených v ustanovení § 325 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanoveniami § 360 - 368 o neodkladných opatreniach a iných opatreniach súdu Civilného mimosporového poriadku. Neodkladná úprava styku je druh neodkladného opatrenia, ktorý nie je výslovne uvedený v ustanovení § 325 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanoveniami § 360 - 368 o neodkladných opatreniach a iných opatreniach súdu Civilného mimosporového poriadku s ohľadom na len príkladný výpočet možných neodkladných opatrení, avšak aj toto neodkladné opatrenie zodpovedá účelu zabezpečenia dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania.

23. V danom prípade odvolací súd vychádzal zo skutkových okolností tak, ako ich z vykonaného dokazovania zistil súd prvej inštancie a zhrnul v preskúmanom uznesení, ako sú popísané vyššie. K zmene skutkových okolností do rozhodnutia odvolacieho súdu neprišlo, naviac v zmysle vyššie citovaného ustanovenia pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Bolo preukázané, že uznesením Okresného súdu Skalica č. k. 7P/82/2019-29 zo dňa 15.5.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/25/2020-111 zo dňa 10.8.2020

bol neodkladným opatrením upravený styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletým každú stredu a každú sobotu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. v mieste bydliska maloletého za prítomnosti matky do právoplatnosti rozhodnutia OS Skalica vo veci sp. zn. 7P/82/2019 o úprave styku rodičov s maloletým M., výrokom II. matke maloletého uložil povinnosť maloletého na styk riadne pripraviť. Konanie vo veci samej o návrhu otca na rozšírenie styku a protinávrhu matky na zúženie styku vedené na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 7P/82/2019 nie je doposiaľ právoplatne skončené.

24. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - otca i matky. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa dochádza k dlhodobejším nezhodám, prípadne obaja alebo jeden z nich sa správa neprimerane a ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí do osobnej starostlivosti len jedného z nich a upraví sa rodičovské práva a povinnosti. V prejednávanej veci rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 7P/30/2018-70 zo dňa 25. septembra 2018 súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od 10.7.2018, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, otec sa zaviazal platiť výživné na maloletého v sume 150 eur mesačne a otec je oprávnený stýkať sa s maloletým do 1.10.2018 za prítomnosti matky v dňoch 25.9.2018, 27.9.2018 a 29.9.2018 a od 1.10.2018 za prítomnosti matky každý párny týždeň v roku v pondelok od 15.00 hod. do 18.00 hod., v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod., v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod., v nedeľu od 10.00 hod. do 18.0000 hod., každý nepárny týždeň v roku v utorok od 15.00 hod. do 18.0000 hod., štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod., v sobotu od 10.0000 hod. do 18.00 hod., tiež upravil obdobie kedy sa styk nebude realizovať a napokon upravil práva a povinnosti rodičov v súvislosti s realizáciou styku. Návrhom vo veci samej sa otec v predmetnej veci domáha rozšírenia styku s maloletým, matka v konaní podala protinávrh na zúženie styku otca s maloletým. Na základe návrhu matky uznesením súdu prvej inštancie č. k. 7P/82/2019-29 zo dňa 15.5.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/25/2020-111 zo dňa 10.8.2020 bol neodkladným opatrením upravený styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletým každú stredu a každú sobotu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. v mieste bydliska maloletého za prítomnosti matky do právoplatnosti rozhodnutia OS Skalica vo veci sp. zn. 7P/82/2019 o úprave styku rodičov s maloletým M.. Otec sa predmetným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha rozšírenia jeho styku s maloletým už upraveného neodkladným opatrením dôvodiac, že zo strany matky dochádza k separácii maloletého od otca, poukázal na znalecký posudok RNDr. Mgr. Dušana Kešického, PhD., z ktorého vyplýva, že otec je heterosexuálne orientovaný na osoby dospelého veku, poukázal na znalecký posudok Mgr. Martina Balka, popísal ako prebiehajú stretnutia s maloletým, pričom podmienky stretnutí hodnotí ako nevhodné. Otec teda navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal dočasne upraviť styk s maloletým M. tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým každý párny týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme z predškolského zariadenia a po skončení styku ho matke v mieste jej bydliska odovzdá, ďalej od piatku 15.00 hod. do nedele 18.00 hod. a to tak, že matka odovzdá maloletého na styk v bydlisku otca a tam ho po ukončení styku od otca prevezme. Otec je ďalej oprávnený na styk s maloletým každý nepárny týždeň, a to od stredy od 15.00 hod. do piatka 8.00 hod., kedy si otec prevezme maloletého z predškolského zariadenia a po skončení styku ho do predškolského zariadenia odovzdá.

25. Podľa Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Predpokladá sa, že rodičia svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon zasahuje do úpravy styku s maloletým dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách s tým, že uprednostňuje dohodu o úprave styku s maloletým dieťaťom a rozhodovanie súdu prichádza do úvahy až po zistení, že takéto dohoda nie je možná. Hlavným účelom styku je, aby zo stal zachovaný vzťah maloletého dieťaťa a rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, keď napriek nezhodám medzi rodičmi je základným právom dieťaťa, aby malo kontakt s obidvoma rodičmi. Zároveň je však úlohou oboch rodičov, aby svoje nezhody a konflikty v žiadnom prípade neprenášali na maloleté deti, na ktoré uvedená situácia pôsobí nepriaznivo. Právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale práve naopak, prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii, a preto nemôže byť v nesúlade s Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

26. Žiada sa tiež zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej a preto súd prvej inštancie správne rozhodol na základe zistených skutočností. Účelom neodkladného opatrenia je však len dočasná úprava pomerov účastníkov, ktorá zásadne prichádza do úvahy v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútneho či akútne hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany neodkladným opatrením, teda vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania, či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia opatrenia, pri ktorých by samotné vedenie konania (v prejednávanej veci o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu) mohlo už stratiť zmysel, alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým spôsobom stabilizovať už pred konečným rozhodnutím. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je totiž určujúci aktuálny stav, resp. terajšie pomery vo vzájomných vzťahoch účastníkov, keď vzhľadom na vyššie uvedené zistenia tak možno konštatovať, že situácia v rodine maloletého je do vydania rozhodnutia vo veci samej zastabilizovaná nariadením predbežného opatrenia o úprave styku otca s maloletým, pričom styk otca s maloletým sa v zmysle neodkladného opatrenia uskutočňuje. V záujme maloletého, jeho zdravého fyzického a psychického vývoja, je nepochybne vhodné zabezpečiť možnosť stretávania sa maloletého s jeho otcom v pravidelných intervaloch, naďalej rozvíjať a prehĺbovať jeho vzťahy s otcom, napriek tomu, že rodičia žijú dlhšiu dobu oddelene. Toto je však už zabezpečené predchádzajúcim neodkladným opatrením, ktorým je upravený styk otca s maloletým dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

27. Odvolací súd na rozdiel od záverov súdu prvej inštancie dospel k záveru, že nie sú splnené predpoklady citovaných procesných noriem na to, aby bolo potrebné opätovne bezodkladne upraviť pomery účastníkov ohľadne styku otca s maloletým tým, že by došlo k jeho rozšíreniu oproti doteraz platnej úprave. Odvolací súd konštatuje, že v danom prípade je potrebné si uvedomiť, že styk otca s maloletým bol už neodkladným opatrením súdom upravený vzhľadom k nezhode rodičov dočasným spôsobom až do rozhodnutia vo veci samej. Rozhodnutie dočasným spôsobom neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. Inštitút neodkladného opatrenia má zabezpečiť upravované právo nevyhnutným spôsobom, ktorý záver je logickým vzhľadom k zásade rozhodovania o neodkladnom opatrení, že súd nemusí zisťovať pred dočasným rozhodnutím o uvedenom práve všetky rozhodné skutočnosti. Ide o prelomenie zásady rozhodovať na základe zistených skutočností vo veci samej, a to práve vzhľadom na charakter inštitútu neodkladného opatrenia. Neodkladným opatrením sa upravuje styk len v nevyhnutnom rozsahu a nie je ani možné neodkladným opatrením reagovať na každú zmenu v rodinnej situácii, či na pranie otca tráviť s maloletým viac času. Navyše návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia už postráda charakter naliehavosti a nevyhnutnosti.

28. Pokiaľ súd prvej inštancie odôvodňoval potrebu zmeny už nariadeného neodkladného opatrenia o dočasnej úprave styku s maloletým jeho rozšírením z dôvodu záverov znaleckého posudku vypracovaného v predmetnej veci Mgr. Martinom Balkom odvolací súd má za to, že sa nejedná o takú podstatnú zmenu, ktorá by si vyžadovala zmenu pôvodne nariadeného neodkladného opatrenia. Navyše matka vyjadrila nesúhlas so závermi a postupmi uvedeného znaleckého posudku. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že účelom neodkladného opatrenia je úprava styku maloletého s otcom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti len v nevyhnutnom rozsahu a v tomto rozsahu je aj realizovaný. Nezhoda rodičov len o rozsahu styku nad rámec súčasnej realizácie nie je dôvodom pre okamžitú ingerenciu súdu formou neodkladného opatrenia, pretože nebola potvrdená obava otca, že súčasná realizácia styku by mohla ohroziť zdravý psychický vývoj maloletého. Skutočnosti uvádzané otcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú nepochybne relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, nie však pre opätovný okamžitý zásah súdu formou ďalšieho neodkladného opatrenia, pretože nebola splnená podmienka naliehavosti potreby navrhovanej neodkladnej úpravy. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných okolností dospel k právnomu záveru, že otec v návrhu neosvedčil naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy maloletého, či ohrozenie iného dôležitého záujmu dieťaťa, ktoré by odôvodňovali okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia.

29. Za súčasného stavu konania považuje odvolací súd existujúci stav za zachovávajúcí tak rodičovské práva otca, ako i potrebnú ochranu záujmov maloletého, za vyhovujúci. Až v konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie, budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti, obaja rodičia budú

môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje a súd bude môcť vo veci meritórne rozhodnúť sledujúc pritom primárne záujem maloletého.

30. Obaja rodičia by si mali uvedomiť, že prvoradým je záujem dieťaťa, ktoré má právo na zachovanie vzťahu s oboma rodičmi a preto je v jeho najlepšom záujme, aby si budovalo aj vzťah s otcom. Je preto povinnosťou matky, aby pri výchove maloletého primerane prihliadala aj na miesto otca v živote maloletého a vytvárala podmienky na realizáciu styku, rešpektoval najmä záujem a potreby maloletého. Rodičia by si mali tiež uvedomiť, že je ich povinnosťou snažiť sa riešiť všetky prípadné nezhody či problémy vo veci styku otca s maloletým vzájomnou komunikáciou, keďže naďalej majú zachované právo dohody o styku otca s maloletým.

31. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a II. o nariadení neodkladného opatrenia s použitím ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

32. O prípadnej náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa bude končiť konanie vo veci samej (§ 52 až § 58 Civilného mimosporového poriadku).

33. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).